

COLUMN Mr A.D.G. Heering

Mr A.D.G. Heering, Heering Associates, fiscaal-juridisch adviseurs gespecialiseerd in grensoverschrijdende (onroerend-goed)transacties, internationaal familierecht en estate planning.

Frans of Nederlands erfrecht?

Wanneer je dit fraaie tijdschrift doorneemt

kom je al snel tot de conclusie dat het leven vooral genoten wordt in het zuidelijke buitenland. Hier valt natuurlijk wel wat op af te dingen, maar een zekere trek zuidwaarts van onze landgenoten valt niet te ontkennen, met alle juridische en fiscale gevolgen van dien. De fiscale kwesties laat ik even buiten beschouwing, familierechtelijke kwesties zijn al ingewikkeld genoeg.

Neem als voorbeeld een Nederlands echtpaar dat een afgedankte *presbytère* in de Provence koopt, deze opknaapt tijdens vakanties, maar verder in Nederland blijft. Naar Frans recht vererft het pand naar Frans recht (het land van ligging) en naar Nederlands recht vererft het pand naar Nederlands recht (recht van de laatste woonplaats). Dit hoeft geen probleem te zijn, tenzij de erven ruzie niet

schuwen en er op voorhand weinig geregeld is. De jaren vorderen, het echtpaar is erg verknocht aan de fraai verbouwde *presbytère*. Werken op afstand is geen probleem en via Twitter en Skype is gemakkelijk contact met het thuisfront te onderhouden, dit alles gedurende de acht maanden per jaar dat het echtpaar in Frankrijk verblijft.

Het pensioen gaat in en men gaat daadwerkelijk in Frankrijk wonen. Bij het afkalven van de gezondheid echter zoekt het echtpaar medische verzorging in Nederland, logeert bij kinderen, zoekt naar een eigen onderkomen en doet het Franse pand in de verkoop.

Dit voor de lezer van *Joie de Vivre* niet-ondenkbare levenstraject kan tot problemen in de juridische sfeer leiden: welk erfrecht of huwelijksvermogensrecht is op enig moment van toepassing, het Franse of het Nederlandse? Men zoekt in zo'n geval naar aanknopingspunten. De meest voor de hand liggende zijn

nationaliteit en woonplaats. In kwesties van erfrecht en huwelijksgoederenrecht wordt steeds meer uitgegaan van de GEWONE VERBLIJFPLAATS, waardoor wordt bepaald welk recht van toepassing is. Gewone verblijfplaats is sterker dan verblijfplaats: je kunt er maar één hebben en welke dat is blijkt uit FEITEN EN INTENTIE.

Het begrip 'intentie' blijkt echter lastig. In ons voorbeeld zal na pensionering de 'gewone verblijfplaats' Frankrijk zijn geweest, maar was dit ook zo gedurende de (op afstand) werkzame periode? En wanneer wordt daarna Nederland weer de gewone verblijfplaats? Om dat vast te stellen is in heel wat (ongeregelde) gevallen de rechter er aan te pas gekomen.

Bovenstaand moet zeker niet worden opgevat als aansporing om maar in Nederland te blijven, maar wel als suggestie om bij 'iets' in het buitenland ook het regelen van de familierechtelijke situatie op het to-do-lijstje te zetten.

Deze column valt buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

EXCLUSIEF VOOR ABONNEES

Joie de Vivre TRAKTEERT!

Abonnees van *Joie de Vivre* worden extra verwend. Naast aantrekkelijke kortingen op fantastische reizen, Mail & Win-acties, kortingen op producten in onze webshop en lezersaanbiedingen, verloten wij nu elk kwartaal ook nog eens vijf cadeaus onder onze trouwe abonnees. Deze editie is dat de verzorgingsset *Trousse Multi-Intensif* van Clarins.

De volgende abonnees krijgen de verzorgingsset toegestuurd:

- Mw. J.E. Bollen te Rolde
- Mw. B.M. Lohle te 's Gravenhage
- Mw. A. Pegman te Enschede
- Mw. S. Stins te Heiloo
- Mw. T. Wisse te Middenmeer